สำนักหอสมุด
28 มี.ค. 2534

ความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริจาคเลือดให้ตนเอง ของผู้ป่วยที่จะผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ในโรงพยาบาลรามาธิบดี

KNOWLEDGE AND OPINIONS ABOUT AUTOLOGOUS BLOOD DONATION IN THE CASES OF ELECTIVE CESAREAN SECTION AT RAMATHIBODI HOSPITAL

อภินันทนาการ
จาก
มหาวิทยาลัย มหิดล

เพียรพร นาครำไพ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2533

Copyright by Mahidol University

19853

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความรู้ และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริจาคเลือดให้ตนเอง ของผู้ป่วยที่จะผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ในโรงพยาบาลรามาธิบดี

ผู้วิจัย เพียรพร นาครำไพ

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

วินิต พัวประดิษฐ์, พ.บ., ว.ว. (สูติ - นรีเวช)

พิมล เชี่ยวศิลป์, พ.บ., Dip. of the Amer.Board of Clinical Pathology

สุวัฒน์ ศรีสรฉัตร์, กศ.บ., สค.ม.(ประชากรศาสตร์)

วันที่สำเร็จการศึกษา 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2533

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับความรู้ และ ความคิดเห็น ตลอดจนปัจจัยที่สัมพันธ์เกี่ยวกับการบริจาคเลือดให้ตนเอง ของผู้ป่วยที่จะผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ในโรงพยาบาลรามาธิบดี โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่หญิงตั้งครรภ์ที่จะผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ประเภทที่มีการนัดผ่าตัดล่วงหน้า ระหว่างวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ.2532 ถึง 9 มีนาคม พ.ศ. 2533 จำนวน 160 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณด้วย one way analysis of variance วิธีการของ Scheffe และสถิติ Chi-square

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 70 อายุ 20-34 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและรับราชการ รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 33.1 และ 27.5 ตามลำดับ การศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษา ปวช. มากเท่า ๆ กับระดับปริญญาตรีคือร้อยละ 30.6 ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.6 มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 12,000 บาทต่อเดือน ลำดับที่การตั้งครรภ์ร้อยละ 56.9 เป็นครรภ์ที่ 2 ลำดับที่การคลอด เคยผ่านการคลอด 1 ครั้งร้อยละ 69.4 และเคยผ่าตัดคลอด 1 ครั้งร้อยละ 70 สำหรับประสบการณ์การบริจาคเลือด ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.5 ไม่เคยบริจาคเลือด และประสบการณ์

Copyright by Mahidol University

รับเลือดจากผู้อื่น พบว่าไม่เคยรับเลือดจากผู้อื่นร้อยละ 91.3 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยพิเศษร้อยละ 63.75 สำหรับประเภทของสื่อมวลชนที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรคติดต่อจากการรับเลือดผู้อื่น มากที่สุด พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุดร้อยละ 56.0 รองลงมาได้แก่หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ร้อยละ 42.8 ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดให้ตนเองเฉลี่ย 13.77 และพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ในเรื่องการบริจาคเลือดให้ตนเองเท่ากับ 53.82 % ของคะแนนเต็ม สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้พบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัว ลักษณะการรับบริการ และประเภทของสื่อมวลชนที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรคติดต่อจากการรับเลือดผู้อื่นมากที่สุด มีความสัมพันธ์กับความรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) และพบว่ากลุ่มย่อยคู่ที่มีความแตกต่างของตัวแปรอิสระมีดังนี้คือ ผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษามีความรู้แตกต่างกับ ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป อาชีพแม่บ้านมีความรู้แตกต่างกับรับราชการ รัฐวิสาหกิจ ผู้ที่มีรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 6,000 บาทต่อเดือนมีความรู้แตกต่างกับผู้ที่มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 12,000 บาทต่อเดือน ผู้ป่วยสามัญ มีความรู้แตกต่างกับผู้ป่วยพิเศษ ผู้ที่ได้รับจากวิทยุและโทรทัศน์มากที่สุด มีความรู้แตกต่างกับผู้ที่ได้รับจากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สำหรับความรู้ทั้งกลุ่มที่ต้องการเข้าร่วมโครงการและไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการในกรณีที่รู้แน่ว่าการผ่าตัดต้องใช้เลือด พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเข้าร่วมโครงการถึงร้อยละ 84.4 สำหรับเหตุผลสำคัญที่สุดในการเข้าร่วมโครงการคือ เพื่อป้องกันโรคติดต่อจากการรับเลือดผู้อื่น ซึ่งพบถึงร้อยละ 91.9 ของกลุ่มตัวอย่าง และผู้ที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ตอบว่าการรับรู้ข่าวสารทางสื่อมวลชนเกี่ยวกับโรคติดต่อจากการรับเลือดผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ และพบว่าผู้ที่เข้าร่วมโครงการจะมีความพึงพอใจต่อโครงการร้อยละ 98.5 แม้ว่าตนจะไม่ได้ใช้เลือดที่บริจาคไว้ล่วงหน้า โดยให้เหตุผลว่าเลือดนั้นสามารถบริจาคให้ผู้อื่นได้ และผู้ที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมดยินดีที่จะบริจาคเลือดที่เตรียมไว้นั้นแก่ผู้อื่นต่อไป ในกรณีที่เลือดนั้นไม่มีโรคติดต่อ

Copyright by Mahidol University

Thesis Title Knowledge and Opinions about Autologous Blood Donation in the Cases of Elective Cesarean Section at Ramathibodi Hospital

Name Pearnporn Nakrampai

Degree Master of Science (Human Reproductive and Population planning)

Thesis Supervisory Committee

Winit Phuapradit, M.D., Thai Board of Ob - Gyn.,M.P.H.

Pimol Chiewsilp, M.D., Dip. of the Amer. Board of Clinical Pathology

Suwat Srisorachat, M.A.

Date of Graduation 29 May B.E.2533 (1990)

Abstract

The objective of this study was to study the knowledge level, opinions and associated factors related to autologous blood donation in the cases of elective cesarean section at Ramathibodi Hospital. A questionnaire was prepared requesting information about respondents' sociodemographic characteristics, their knowledge and opinions regarding autologous blood donation. After testing the validity and reliability of the questionnaire, the study was carried out during November 1989 to March 1990. A total of 160 pre-operative elective cesarean section cases were interviewed by the researcher using the questionnaires. Data were analysed by percentage, ANOVA, one way analysis of variance by the scheffe method, and Chi-square test.

Copyright by Mahidol University

About the respondent characteristics, 70 percent had age between 20-34 years old, 33 percent were skilled labours, 20 percent were government officer group, 31 percent had bacheler degree and from secondary school as the highest level of education, 46 percent had family income more than 12,000 baht/month, 57 percent were second gravidas, 70 percent were the cases of previous cesarean section, 64 percent were private cases. About the blood donation and transfusion, 93 percent had no experince of blood donation, 91 percent had no experince of blood transfusion. About the source of information related to post-transfusion transmitted diseases, 56 percent knew from television,43 percent knew from newspaper. The average score of knowledge was 13.77, and average score of the special knowledge about autologous blood donation equal 54 percent. Factors significantly associated with the knowledge level were education, occupation, family income, type of service, and the most of common source of communication had a significance ($P<0.05$). About the patients' participation of the autologous blood donation program,84 percent accepted, the hazard of post-transfusion transmitted diseases was the main reason for the acceptance. The acceptances 'satisfaction in this program, 99 percent were satisfied, and the main reason was the chance that they could donate their blood to the others.

Copyright by Mahidol University